

Załącznik nr 1 do uchwały nr 131 Komitetu Monitorującego Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021 – 2027 z dnia 20 lutego 2025 roku

Roczny Plan Działania na rok: 2025

Tytuł lub zakres projektu:

Wypracowanie modelu współpracy pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego gminy, powiatu i województwa oraz sądami w zakresie realizacji zadań wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej

Wersja fiszki: 1

Numer i data uchwały Komitetu Monitorującego: uchwała nrz dnia2025

Informacje o instytucji opracowującej fiszkę

Instytucja: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Demografii

Dane kontaktowe osób do kontaktów roboczych:

Monika Stolarzewicz: Monika.Stolarzewicz@mrpips.gov.pl, tel. 538 117 430

Michał Guć: Michal.Guc@mrpips.gov.pl tel. 882 784 700

Fiszka projektu wybieranego w sposób niekonkurencyjny

Podstawowe informacje o projekcie

Numer i nazwa Priorytetu: FERS.04 Spójność społeczna i zdrowie

Numer i nazwa działania FERS: Działanie FERS 04.16 Wsparcie systemu pieczy zastępczej

Cel szczegółowy, w ramach którego projekt będzie realizowany

EFS+.CP4.L (ESO4.12) - Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci

Typ projektu FERS: Wypracowanie modelu współpracy pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego szczebla gminnego, powiatowego i województwa oraz sądami, zmierzających do efektywniejszego zabezpieczenia dobrostanu dzieci przebywających w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Podmiot, który będzie wnioskodawcą: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Demografii

Cel i opis projektu (w tym uzasadnienie realizacji i planowana trwałość)

Proces deinstytucjonalizacji stanowi obecnie ważny etap przekształceń nie tylko w pieczy zastępczej, ale ogólnie w polityce społecznej. Dlatego też w wielu obszarach, w tym w pieczy zastępczej, prowadzone są działania intensyfikujące przejście od całodobowej opieki w instytucjach do opieki

świadczonej na poziomie środowiska lokalnego. Działania te są zgodne z prawami dziecka gwarantowanymi przepisami Konwencji o Prawach Dziecka oraz z wytycznymi KE: *Guidance on independent living for persons with disabilities*¹, podkreślającymi szczególną perspektywę dzieci z niepełnosprawnościami.

Jednym z podstawowych praw dziecka jest prawo do wychowania w rodzinie, które wynika niemal ze wszystkich aktów prawnych regulujących prawną sytuację dziecka. W polskim systemie prawnym prawo dziecka do życia w środowisku rodzinnym podkreśla przede wszystkim Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Należy także zauważyć, że już w preambule Konwencji o Prawach Dziecka wskazano także, że *dziecko dla pełnego i harmonijnego rozwoju swej osobowości powinno wychowywać się w środowisku rodzinnym*.

Celem Państwa jest zatem stworzenie optymalnych warunków, aby dzieci mogły wychowywać się w rodzinach. Osiągnięcie tego celu będzie możliwe wówczas, gdy system wsparcia i nadzoru będzie spójny, tak by z jednej strony tam, gdzie to możliwe, wspierać pobyt dziecka w rodzinie biologicznej, ale też z drugiej strony reagować, jeśli sytuacja zagraża jego bezpieczeństwu i dobru. Stąd potrzebna jest współpraca wszystkich służb państwowych w zapewnieniu skoordynowanych usług i działań na rzecz dobra dzieci.

Polska mierzy się obecnie z szeroko pojętym kryzysem wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, zwłaszcza jeśli chodzi o stale rosnącą liczbę dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej, a co za tym idzie trudnościami z

¹ https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/news/commission-adopts-guidance-independent-living-persons-disabilities-2024-11-20_en

dostępnością wolnych miejsc zarówno w rodzinnych, jak i instytucjonalnych formach pieczy zastępczej.

Ponadto niespójność w działaniach gmin, powiatów, województw i sądów rodzinnych, spowodowana brakiem komunikacji między tymi jednostkami, sprawia, że obecnie funkcjonujący system pieczy zastępczej wymaga w tym zakresie znaczących zmian.

Dlatego też wdrożenie modelu współpracy, o której mowa m.in. w art. 3 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, będzie miało rzeczywisty wpływ na poprawę sytuacji w komunikacji pomiędzy służbami, umożliwi skuteczne wykorzystanie już istniejących narzędzi wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, co w konsekwencji przełoży się na dobrostan dzieci.

W ramach projektu zaplanowane jest przeprowadzenie zmian w zakresie zasad współdziałania instytucji działających w obszarze wspierania rodziny i pieczy zastępczej oraz w innych obszarach mających wpływ na sytuację dzieci, których rodzicom sąd odebrał, zawiesił lub ograniczył władzę rodzicielską w wyniku czego dziecko zostało umieszczone poza rodziną. Zmiany te wprowadzane będą w oparciu o analizę dotychczasowej współpracy realizowanej na podstawie obowiązujących przepisów, w szczególności przyjęte w jst dobre praktyki oraz wypracowane wnioski z tej analizy, a także ocenę efektywności współpracy w ramach dobrych praktyk. Na tej podstawie wypracowany zostanie model, przeprowadzony pilotaż i wdrożenie modelu współpracy pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego gminy, powiatu, województwa oraz sądami rodzinnymi. Dzięki wdrożeniu takiego modelu, przepływ informacji pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego oraz sądami ulegnie poprawie, zaś działania podejmowane przez samorzady oraz sądy w kwestiach dotyczących rodzin uzyskają synergę. W rezultacie będzie to miało wpływ

na zapewnienie odpowiedniego poziomu wsparcia dla rodzin i dzieci, a także możliwość szybkiej interwencji i podjęcia adekwatnych działań nie tylko w sytuacjach zagrożenia życia bądź zdrowia dzieci, czy ustanawiania pieczy zastępczej, ale też wcześniej — na etapie podejmowania działań profilaktycznych na rzecz rodzin w kryzysie.

W preambule ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.) oraz w jej przepisach materialnych mowa jest o koniecznej współpracy pomiędzy instytucjami, ale niestety ten element systemu nie działa prawidłowo. Potwierdzają to m.in. dane statystyczne z ostatnich lat wskazujące na stale rosnącą liczbę dzieci, które napływają do pieczy zastępczej, przy stosunkowo małej liczbie dzieci powracających do rodzin biologicznych. To wynik braku synergii i koordynacji w działaniach na rzecz dobra dziecka. Z drugiej strony każda z instytucji (ośrodek pomocy społecznej, centrum usług społecznych, powiatowe centrum pomocy rodzinie/organizatorzy rodzinnej pieczy zastępczej i sąd) w istocie wykonuje swoje zadania, jednak podejmując decyzje częstokroć nie wiedzą o planach i działaniach innych podmiotów. Brak koncentracji na dziecku, wymiany informacji i koordynacji działań mających na celu zapewnienie jego dobrostanu sprawia, że efekty działań na rzecz integracji rodziny lub powrotu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej do rodziny są niesatysfakcjonujące. Świadczy o tym nie tylko wspomniana wyżej struktura napływów dzieci do pieczy zastępczej, ale również ich powtórne umieszczenia w pieczy zastępczej. Co więcej, na brak współpracy wskazuje ponadto liczba niewykonanych postanowień sądu o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej. Według danych zebranych przez MRPiPS na dzień 30 listopada 2024 na umieszczenie w pieczy zastępczej oczekiwało 1792 dzieci.

Skuteczna pomoc rodzinie przeżywającej trudności w opiece i wychowywaniu dzieci oraz ochrona dzieci i efektywna pomoc dla nich

może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Podstawą tej współpracy jest szeroka wiedza na temat możliwych do podjęcia przez różne instytucje form wsparcia oraz ich właściwa koordynacja.

Ponadto synergia działań służb samorządowych, sędziów, służb kuratorskich wpłynie na poszerzenie możliwości oddziaływań, a co za tym idzie pozwoli przynajmniej w części przypadków utrzymać dzieci w rodzinie, z którą będzie prowadzona odpowiednia praca, mająca na celu wyjście z sytuacji kryzysowej, równocześnie zapewniając dzieciom ochronę przed przemocą domową, zgodnie ze Standardami Ochrony Małoletnich.

Efektywna współpraca pozwoli także na uzyskanie większej skuteczności działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny. Dane statystyczne pochodzące z Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS) wskazują na tendencję wzrostową w odniesieniu do liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej, przy jednoczesnym braku wystarczającej liczby kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Sytuacja taka prowadzi do ciągle rosnącej liczby niewykonanych postanowień sądowych o umieszczeniu w pieczy zastępczej z powodu braku wolnych miejsc. W konsekwencji niejednokrotnie zagrożone jest zdrowie, a nawet życie dzieci oczekujących na umieszczenie w pieczy zastępczej. Statystyka rzeczowo-finansowa w zakresie pieczy zastępczej wskazuje także na słabość systemu w realizacji powrotu dziecka do rodziny biologicznej, długi czas przebywania dzieci w pieczy zastępczej, długie postępowania sądowe zmierzające do uregulowania sytuacji dziecka oraz przypadki wielokrotnych umieszczeń jednego dziecka w pieczy zastępczej.

W projekcie zaplanowano działania, które pozwolą na wypracowanie rozwiązań umożliwiających efektywną komunikację i współpracę między jednostkami samorządu terytorialnego i sądami. Podjęcie tego rodzaju

działań, adekwatnych do obecnej sytuacji w pieczy zastępczej, przyczyni się do wzmocnienia i przyspieszenia procesu deinstytucjonalizacji. W efekcie wpłynie to znacząco na sytuację dzieci przebywających w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Mowa tutaj o planowych działaniach wobec dziecka i o uzgadnianiu sposobów wsparcia dziecka i rodziny na wszystkich etapach (profilaktyka-kryzys-skierowanie do pieczy-reintegracja-brak reintegracji), a nie dopiero wówczas — i czasem wyłącznie — gdy dziecko zostanie umieszczone w pieczy zastępczej.

Uzasadnienie wyboru projektu w sposób niekonkurencyjny oraz wyboru podmiotu, który będzie wnioskodawcą

Zgodnie z art. 187 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.), jednym z zadań ministra właściwego do spraw rodziny jest monitorowanie realizacji zadań wynikających z ww. ustawy. Jednocześnie ustawa ta wskazuje, że obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą realizują jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej m.in. we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi.

Realizacja projektu w trybie niekonkurencyjnym przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej jest zgodna z zakresem działań resortu rodziny oraz z zagadnieniami zawartymi w dokumentach strategicznych, w tym, m.in. w „Strategii rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)”.

Celowość realizacji projektu w trybie niekonkurencyjnym wynika z faktu, że przewidziane w nim działania dotyczą obszaru polityk państwa, należących do kompetencji Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w dziale dotyczącym rodziny.

Główne zadania przewidziane do realizacji w projekcie, ze wskazaniem (o ile dotyczy): grup docelowych, planowanych terminów realizacji zadań oraz szacunkowych kosztów ich realizacji (w tym jako % budżetu projektu (kosztów bezpośrednich))²

1. Analiza dotychczasowej współpracy między samorządami gminy, powiatu i województwa oraz sądami rodzinnymi (identyfikacja barier i dobrych praktyk).

Współpraca między samorządami gminy, powiatu i województwa oraz sądami rodzinnymi determinuje możliwość realizacji celów i wykonywania zadań podmiotów realizujących zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Dobra współpraca powinna przynosić korzyści w postaci większej efektywności działań i co za tym idzie obniżenia kosztów (finansowych i pozafinansowych). W planowanej analizie zostanie uwzględnione m.in. badanie poziomu zaufania między instytucjami i podmiotami odpowiedzialnymi za wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej, wspólnota celów i interesów, w szczególności wpływ decyzji i rozstrzygnięć na poprawę sytuacji dziecka w długoterminowej perspektywie.

² Nie dotyczy projektów instrumentów finansowych i wybranych projektów wskazanych przez IZ (np. projekty koordynacyjne ROPS).

Celem analizy będzie diagnoza barier i szans (dobrych praktyk) w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, w szczególności realizacji praw dziecka, w tym jego partycypacji i wysłuchiwanie opinii.

Przewidywane są następujące działania:

- analiza szans, mocnych stron i dobrych praktyk, stosowanych obecnie przez niektóre samorządy i sądy rodzinne, w tym sędziów i kuratorów sądowych oraz wyników ich wdrożenia,
- wymiana doświadczeń i dzielenie się dobrymi praktykami w zakresie działań podejmowanych w obszarze wspierania rodziny i pieczy zastępczej przez pracowników jednostek samorządu terytorialnego oraz sędziów i kuratorów sądowych,
- analiza dostępnych modeli oraz działań w obszarze współpracy między samorządami oraz innymi podmiotami zaangażowanymi w organizację pieczy zastępczej a sądami w krajach UE,
- analiza barier, słabych stron i zagrożeń występujących obecnie w systemie, które ograniczają bądź uniemożliwiają współpracę,
- analiza sytuacji prawnej pod kątem koniecznych do przygotowania zmian,
- zebranie rekomendacji i wniosków pozwalających na efektywną współpracę, które zostaną sformułowane w sposób umożliwiający ich wdrożenie w każdym z samorządów i sądów.

Realizator: MRPiPS, Partnerzy: organizacje pozarządowe (w tym powołani eksperci), konsorcja.

Do współpracy zaproszone będzie Ministerstwo Sprawiedliwości. Dodatkowo mogą być dopraszani między innymi przedstawiciele organizacji samorządowych i stowarzyszeń sędziowskich/kuratorskich.

Przewidywany okres realizacji zadania: I 2026 r. – VI 2026 r.

Alokacja: ok. 1 008 000 zł (5% alokacji projektu)

2. Opracowanie modelu współpracy między samorządami gminy, powiatu i województwa oraz sądami rodzinnymi

W ramach zadania zaplanowano działania mające na celu wypracowanie modelu współpracy pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego gminy, powiatu i województwa, realizującymi zadania z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej oraz sądami rodzinnymi orzekającymi o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej. Model współpracy będzie opierał się na przeprowadzonej analizie, doświadczeniach i dobrych praktykach stosowanych w samorządach i sądach, ale także na rekomendacjach i wnioskach obejmujących nowe koncepcje umożliwiające lepszą współpracę na rzecz dzieci i rodzin, w tym przepływ informacji między ww. instytucjami, zapewnienie odpowiedniego poziomu wsparcia dla dzieci i rodzin.

Dodatkowo wypracowany model będzie zawierał schemat i etapy działań podejmowanych przez poszczególne jednostki w określonych sytuacjach, w których będzie znajdowało się dane dziecko. Ponadto elementem modelu będzie instrukcja efektywnego korzystania z narzędzi, które gwarantuje ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz o pomocy społecznej, ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej i Kodeks rodzinny i opiekuńczy.

Opracowany model zawierał będzie zarówno uniwersalne formy współpracy, jak i te, które należy dostosować do struktury organizacyjnej i lokalnych uwarunkowań jednostek samorządu terytorialnego oraz sądów.

Przewidywane są następujące działania:

- opracowanie modelu współpracy zawierającego wytyczne dla jednostek samorządu terytorialnego i sądów oraz przygotowanie poradnika na temat sposobu implementacji modelu,
- opracowanie systemu zarządzania zmianą, w tym w zakresie wdrażania modelu.

Realizator: MRPiPS, Partnerzy: organizacje pozarządowe (w tym powołani eksperci), konsorcja.

Do współpracy zaproszone będzie Ministerstwo Sprawiedliwości. Dodatkowo mogą być dopraszani między innymi przedstawiciele organizacji samorządowych i stowarzyszeń sędziowskich/kuratorskich.

Przewidywany okres realizacji zadania: VII 2026 r. – XII 2026 r.

Alokacja: ok. 1 008 000 zł (5% alokacji projektu)

3. Pilotaż wypracowanego modelu współpracy

W ramach zadania zaplanowano przeprowadzenie pilotażu w wybranych jednostkach samorządu terytorialnego oraz sądach rodzinnych. Wybór samorządów – gmin, powiatów i województw nastąpi na podstawie danych dotyczących:

- 1) zróżnicowania pod względem charakteru ustrojowego i sytuacji faktycznej jednostek samorządu terytorialnego (powiat ziemski, powiat grodzki, gmina miejska, gmina wiejska, gmina miejsko-wiejska),
- 2) napływów dzieci do pieczy,
- 3) intensywności pracy prowadzonej z rodziną (asystenci rodziny, funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego),

- 4) liczby niewykonanych postanowień sądu o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej,
- 5) zróżnicowania oferty form pieczy zastępczej w powiecie,
- 6) funkcjonowania na terenie województwa interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego lub regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej,
- 7) liczby dzieci przebywających w innych placówkach/instytucjach świadczących całodobowe usługi opiekuńcze.

Przyjęte kryteria pozwolą na wybór jednostek samorządu terytorialnego i sądów rodzinnych, które będą gwarantować reprezentatywność modelu w skali kraju oraz szczególną potrzebę wprowadzenia zmian w funkcjonowaniu systemu pieczy zastępczej na ich terenie.

Istotnym elementem będzie również zróżnicowanie terytorialne – analizy sytuacji w pieczy wskazują, że specyfika poszczególnych województw jest bardzo różna. Dlatego w pilotażu powinny się znaleźć samorzady o zróżnicowanym charakterze, by wyniki pilotażu były adekwatne do różnych sytuacji.

Po pilotażu nastąpi jego podsumowanie i ocena prawidłowości założeń w modelu.

Działania pilotażowe będą realizowane w partnerstwach: gmina-powiat-województwo-sąd. W sumie powstanie 38 partnerstw (10% JST).

Realizator: MRPiPS, Partnerzy: organizacje pozarządowe (w tym powołani eksperci), konsorcja.

Do współpracy zaproszone będzie Ministerstwo Sprawiedliwości. Dodatkowo mogą być dopraszani między innymi przedstawiciele organizacji samorządowych i stowarzyszeń sędziowskich/kuratorskich.

Przewidywany okres realizacji zadania: I 2027 r. - XII 2027 r.

Alokacja: ok. 6 060 000 zł (30% alokacji projektu)

4. Przygotowanie ostatecznej wersji modelu współpracy pomiędzy samorządami i sądami rodzinnymi oraz przygotowanie i wprowadzenie odpowiednich regulacji prawnych w tym zakresie

W ramach zadania wypracowana zostanie ostateczna wersja modelu współpracy między samorządami a sądami rodzinnymi.

Dodatkowo planowane są działania w zakresie regulacji kwestii związanych z wypracowanym modelem współpracy w aktach prawnych, co z kolei zapewni trwałość projektu.

Przewidywane są następujące działania:

- szczegółowa analiza raportu z przeprowadzonego pilotażu,
- weryfikacja wniosków i rekomendacji i naniesienie zmian w pierwotnej wersji modelu współpracy,
- opracowanie ostatecznej wersji modelu współpracy,
- wypracowanie, przygotowanie i wprowadzenie zmian prawnych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz akcie wykonawczym. Wprowadzona zmiana będzie sankcjonowała obowiązek implementacji modelu w systemie prawnym.

Realizator: MRPiPS, Partnerzy: organizacje pozarządowe (w tym powołani eksperci), konsorcja.

Do współpracy zaproszone będzie Ministerstwo Sprawiedliwości. Dodatkowo mogą być dopraszani między innymi przedstawiciele organizacji samorządowych i stowarzyszeń sędziowskich/kuratorskich.

Przewidywany okres realizacji zadania: I 2028 r. - XII 2028 r.

Alokacja: ok. 1 016 000 zł (5% alokacji projektu)

5. Wdrożenie wypracowanego modelu i jego rozpowszechnienie

W ramach zadania zaplanowano działania, polegające na wdrożeniu i upowszechnieniu modelu we wszystkich jednostkach samorządu terytorialnego i sądach rodzinnych, co przyczyni się do skuteczniejszej współpracy i komunikacji pomiędzy samorządami a sądami, a także podwyższenia kompetencji pracowników realizujących zadania z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej oraz sędziów i kuratorów.

Wdrożenie nastąpi zgodnie z wprowadzonymi przepisami prawa.

Wśród planowanych w ramach wdrożenia działań znajdują się:

- warsztaty merytoryczne, spotkania, seminaria, wizyty studyjne w celu przekazania wiedzy na temat modelu współpracy w wybranych jednostkach, obejmujące na szczeblu lokalnym ustalanie konkretnych celów, jakie ma osiągnąć model oraz zadań do wykonania wraz z harmonogramem poszczególnych etapów, wprowadzenie systemu monitorowania efektywności wdrożonego modelu, aby móc ocenić jego działanie oraz wprowadzać ewentualne korekty oraz raportowania postępów we wdrażaniu modelu oraz jego skuteczności,
 - przewidywany koszt działań: ok. 3 030 000 zł
- wsparcie w zarządzaniu zmianą systemową na poziomie powiatu, jako jednostki terytorialnej (zmiana obejmująca samorządy gminne i powiatowy oraz samorząd województwa z danego terenu oraz właściwy miejscowo sąd), szkolenia, warsztaty, seminaria
 - przewidywany koszt działań: ok. 3 030 000 zł
- konferencje, webinary i doradztwo dla pracowników OPS, CUS, PCPR/organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej i sądów rodzinnych,
- wymiana doświadczeń między różnymi jednostkami, aby wspierać długofalową współpracę.

– przewidywany koszt działań: ok. 3 030 000 zł

Działania mające na celu rozpowszechnienie modelu będą prowadzone na terenie każdego z województw poprzez przygotowanie materiałów tematycznych i ich dystrybucję wśród jednostek samorządu terytorialnego gminy, powiatu, województwa oraz sądów, a także organizację konferencji, seminariów, wyjazdów studyjnych.

Działaniami zostaną objęci samorządowi decydenci (wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast, członkowie zarządów powiatów i województw samorządowych), kluczowi pracownicy jednostek samorządów terytorialnych, pracownicy ośrodków pomocy społecznej, powiatowych centrów pomocy/organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej rodzinie oraz wydziałów rodzinnych i nieletnich w sądach, sędziowie oraz służby kuratorskie

Realizator: MRPiPS, Partnerzy: organizacje pozarządowe (w tym powołani eksperci), konsorcja.

Do współpracy zaproszone będzie Ministerstwo Sprawiedliwości. Dodatkowo mogą być dopraszani między innymi przedstawiciele organizacji samorządowych i stowarzyszeń sędziowskich/kuratorskich.

Przewidywany okres realizacji zadania: I 2029 r. - XII 2029 r.

Alokacja: ok. 9 090 000 zł (45% alokacji projektu)

6. Zadanie – koszty pośrednie

W celu sprawnej realizacji zadań planuje się dofinansowanie miejsc pracy specjalistów ds. wspierania rodziny i pieczy zastępczej, zatrudnionych na potrzeby projektu w MRPiPS. Wśród planowanych wydatków znajdują się również koszty związane z podróżami służbowymi, organizacją miejsc

pracy, koszty spotkań, koszty sprzętu elektronicznego oraz mobilnego, a także inne koszty organizacyjne.

Realizator: MRPiPS

Przewidywany okres realizacji zadania: I 2026 r. - XII 2029 r.

Alokacja: ok. 1 818 000 zł (10% kosztów bezpośrednich)

Grupy docelowe projektu stanowić będą:

- jednostki samorządu terytorialnego gminy i ich pracownicy (w tym ośrodki pomocy społecznej, centra usług społecznych);
- jednostki samorządu terytorialnego powiatu i ich pracownicy (w tym powiatowe centra pomocy rodzinie/organizatorzy rodzinnej pieczy zastępczej);
- jednostki samorządu terytorialnego województwa i ich pracownicy (regionalne ośrodki polityki społecznej);
- osoby zarządzające jednostkami samorządu terytorialnego (wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast, członkowie zarządów powiatów i województw samorządowych oraz inne osoby decyzyjne w zakresie realizacji zadań w obszarze wspierania rodziny i pieczy zastępczej).
- sądy rodzinne i ich pracownicy (sędziowie, pracownicy wydziałów rodzinnych i nieletnich, pracownicy służby kuratorskiej i kuratorzy społeczni).

Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie?

Tak

Podmioty, które będą partnerami w projekcie, ze wskazaniem realizowanych zadań przez każdego z partnerów oraz uzasadnienie wyboru partnerów³:

1) organizacje pozarządowe

Projekt zostanie zrealizowany w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi/konsorcjami (np. organizacjami pozarządowymi, instytucjami badawczymi, związków lub stowarzyszeń samorządowych) działającymi w obszarze wspierania rodziny i pieczy zastępczej oraz we współpracy z organizacjami reprezentującymi środowisko samorządowe, sędziowskie oraz kuratorów. Realizacja projektu wspólnie z organizacjami pozarządowymi umożliwi wykorzystanie wiedzy, doświadczeń i potencjału partnerów, co z kolei pozytywnie wpłynie na jakość realizowanych działań oraz osiągnięcie założonych w projekcie wskaźników i rezultatów.

2) organizacje samorządowe

Włączenie organizacji samorządowych typu Związek Powiatów Polskich, Związek Miast i Gmin Wiejskich czy Związek Miast Polskich do współpracy w ramach projektu przyczyni się do wzbogacenia projektu o aspekt praktyczny. Ponadto umożliwi lepsze dotarcie do jednostek samorządu terytorialnego gminy i powiatu oraz efektywniejsze zarządzanie zmianą.

Czy projekt będzie projektem grantowym?

Nie

³ W przypadku gdy nie są znane konkretne podmioty, które będą partnerami w projekcie, należy wpisać pożądane cechy partnerów oraz uzasadnić wskazanie określonych cech.

Przewidywany termin złożenia wniosku o dofinansowanie:

IV kwartał 2025 r.

Przewidywany okres realizacji projektu

Od 01.01.2026r. do 31.12.2029 r.

Szacowany budżet projektu

Szacowana kwota wydatków w projekcie w podziale na lata i ogółem (PLN):

- w roku 2026: ok. 2 220 000 PLN
- w roku 2027: ok. 6 660 000 PLN
- w roku 2028: ok. 1 120 000 PLN
- w roku 2029: ok. 10 000 000 PLN

(w tym koszty pośrednie 10%)

ogółem: 20 000 000 PLN

Wymagany wkład własny beneficjenta (PLN): Nie

Szacowany wkład UE (PLN):

82,52% - 16 504 000 PLN

Cross-financing:

Nie dotyczy

Zakładane efekty projektu wyrażone wskaźnikami

Wskaźnik rezultatu

- Liczba partnerstw (gmina-powiat-województwo-sąd lub miasto-sąd), które pilotażowo wdrożyły model współpracy.

Wartość docelowa dla projektu: 38

Wskaźnik produktu

1. Opracowany model współpracy pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego szczebla gminnego, powiatowego i województwa oraz sądami.

Wartość docelowa dla projektu: 1

Szczegółowe kryteria wyboru projektu

Kryteria dostępu

- 1. Wnioskodawca zapewni opracowanie modelu współpracy między jednostkami realizującymi zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz sądami rodzinnymi.**

Opis i uzasadnienie kryterium:

Kryterium pozwoli na osiągnięcie celu projektu i wpłynie na zapewnienie spójności we wdrażaniu wypracowanych rozwiązań w obszarze wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej w wybranych jednostkach. Weryfikacja spełnienia kryterium nastąpi na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie.

- 2. Wnioskodawca zapewni, że opracowywany model zostanie skonsultowany z jednostkami samorządu terytorialnego: gminami i powiatami, województwami samorządowymi oraz przedstawicielami organizacji samorządowych, sądami i kuratorami**

Opis i uzasadnienie kryterium:

Kryterium zapewni szersze konsultacje modelu i udział przedstawicieli samorządów i sądów w opracowywaniu modeli współpracy. Weryfikacja spełnienia kryterium nastąpi na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie.

- 3. Wnioskodawca zapewni, że opracowany model współpracy zostanie wprowadzony do przepisów prawnych regulujących problematykę wspierania rodziny i pieczy zastępczej oraz szeroko rozpowszechniony wśród podmiotów działających w obszarze pieczy zastępczej oraz w sądach rodzinnych.**

Opis i uzasadnienie kryterium:

Kryterium pozwoli na wdrożenie zmian prawnych regulujących obowiązek stosowania wypracowanego modelu współpracy wśród pracowników podmiotów działających w obszarze pieczy zastępczej oraz pracowników sądów rodzinnych, a tym samym zostanie zapewniona trwałość projektu. Weryfikacja spełnienia kryterium nastąpi na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie.

- 4. Wnioskodawca zapewni zatrudnienie w ramach projektu (przez co najmniej połowę okresu realizacji projektu) na umowę o pracę w wymiarze co najmniej 0,5 etatu, co najmniej 1 osoby z niepełnosprawnością w rozumieniu Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.**

Opis i uzasadnienie kryterium:

Kryterium ma na celu promowanie zaangażowania osób z niepełnosprawnościami w projektach współfinansowanych ze środków UE. Weryfikacja spełnienia kryterium nastąpi na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie. Koszt wynagrodzenia osoby z

niepełnosprawnością może być kwalifikowany zarówno w ramach kosztów pośrednich, jak i bezpośrednich projektu.

Podpis osoby upoważnionej do podejmowania decyzji w zakresie Roczego Planu Działania

Miejscowość, data:

Podpis osoby upoważnionej:

Data zatwierdzenia fiszki w ramach Roczego Planu Działania:

(wypełnia Instytucja Zarządzająca FERS)